

Sobretauls feixistes

Moltes sobretauls familiars han girat al voltant de la figura del franquisme. Sí, a casa tenim estranys temes de conversa... I, certament, les postures no són pas unitàries. Quan es tenen familiars educats en l'etapa més poc porosa del nacionalcatolicisme espanyol, les conseqüències de la propaganda i el sistema escolar del règim acaben deformant —no caldria sinó— la visió sociopolítica de les persones. Persones en molts casos prou agudes, però mancades de referents externs suficients per entendre que ni Franco era Déu per molt cabdill que s'autoerigís, ni els cenetistes i republicans uns herois, ni tots els règims democràtics són una estafa ni, encara menys, que el paradís terrenal sigui la Cuba de Fidel.

El desconeixement i la ignorància solen esmicolar-se quan coneixem de ben a prop altres realitats, altres sistemes, altres pobles i, sobretot, altres grans mentides amplificades per la propaganda dels règims. Els nostàlgics del franquisme —les files del Partit Popular en són plenes i alguns dels més expeditius van desfilar per Barcelona el 12 d'octubre passat— defensen una societat classista en què, com a l'Índia de les castes, els pobres progressaran fins on els rics els ho permetin. I, si es porten bé, tots podran treballar fins l'extenuació. Per validar les estructures, el fi sempre justifica els mitjans i, òbviament, la repressió i la violència estan plenament justificades. Fa pocs dies, un familiar em volia fer creure que va ser Franco qui va instituir el sistema de seguretat social i pensions a l'estat espanyol quan, en realitat, els primers passos van tenir lloc a principis de segle i a la II República en base a les reivindicacions del moviment obrer i a les experiències de l'Alemanya de Bismarck, el canceller de ferro, considerat un dels pares de l'estat del benestar. Una falàcia de l'escola del *florido pensil*.

De la mateixa manera, recordo un peça de noticiari quan el papa Joan Pau II va visitar Cuba per entrevistar-se amb el *Comandante*. Al patí d'una escola, un nen de sis o set anys responia als periodistes. Li preguntaven si sabia qui era el Papa. Afirmava rotundament que sí, que Woytila «*ya estuvo con Fidel en la Revolución.*» Hilarant, però cert. Tan cert com que la propaganda a les aules i als mitjans de comunicació manipulats fa forat i converteix en veritats irrefutables les mentides més descarades. Una cosa que s'esdevé des de la Revolució Russa dels soviets a la Veneçuela de Maduro, passant per l'alemanya hitleriana pintada de coloraines funestes per Joseph Goebbels o la militaritzada Xina maoista.

Per tant, no cal ser massa espavilat per sentenciar que l'Espanya que es vol imposar a partir de doctrines com la llei Wert és una regressió a la grisor dictatorial. Un procés cap a l'aniquilació de la diversitat cultural i la visió crítica basada en la precarització de l'ensenyament públic i la progressiva detonació de la classe mitjana per seguir estant a la cua del continent en comprensió lectora i càlcul com ha revelat recentment un estudi. Ras i curt, interessin ciutadans pobres, manipulables i directament idiotes. Això és el que volen a Madrid per contrarestar els afanys de llibertat dels moviments socials i polítics. Per això, ja fa temps que la premsa espanyola és de lectura unidireccional i frontista quan Catalunya qüestiona la unitat de l'estat sotmès a la figura d'un monarca esguerrat, es condemna la corrupció política del partit que governa i de bona part de l'oposició o es demana un sistema econòmic més just que rescati persones i no pas bancs.

En front de la injustícia social i política, els mitjans propaguen un mantra amb tuf de càmfora que, en el fons, apel·la als pilars bàsics del *movimiento* i, passades tres dècades, enterra els bons propòsits derivats de la Transició per retornar a l'estat centralista més arcaic. La Castella imperialista més *cañí*, tanca files. Ni més, ni menys. N'hi ha que encara creuen que el discurs de «El País» és progressista? Com a mínim el de «El Mundo» o «La Razón» s'ajusta a la doctrina reaccionària més previsible.

Amb aquest panorama, no és estrany que, a la sobretaula —com passa alguna cop a casa meva— l'aclaparat ciutadà de Guadalajara, Oviedo, Jaén o Palència cregui que

Madrid té els Jocs Olímpics guanyats sense baixar de l'autobús, que la marca Espanya és un referent a Europa i els brots verds que veu Montoro són com el Monasterio de Piedra en plena primavera i que el catalans som la mateixa pell de Barrabàs: insolidaris, intolerants i egoistes. Estic convençut que molts fins i tot enyoren Franco per posar ordre a l'Espanya on els polítics roben a cara descoberta i, malgrat tot, el PP segueix líder a les enquestes. L'alternativa, el PSOE —i deixant el marge les opcions polítiques més minoritàries— és un partit que després de deixar de ser marxista, federalista i d'esquerres no sap si esquinçar-se l'americana de Gucci del neoburgès i tonar a la pana o provar de ser més reaccionari que la mateixa FAES. No en va, a Catalunya, la debacle socialista va camí de ser antològica.